

Ára 10 fillér (3 lei)

MAGYAR HÍRADÓ

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 263 (2547) szám.

Péntek

Nagyvárad, 1940 december 6

Kormányzónk névünnepe

Erdély szíve nagyobbat dobban ma, mint máskor. A komor fenyvesek, a sötétén zúgó tölgyerdők felett végigsuhan a székely hirhirdető hangja: halljad havas, halljad, először ünnepeljük húszesztendő rab-ságunkból felszabadultan Kormányzó Urunk névnapját! Először dobbanhat szabadon és boldogan a nemzet szívével együtt az erdélyi szív és először szállhat az ég felé mindannyiunk fohásza közös imában: áldd meg.

Uristen vitéz nagybányai Horthy Miklóst, az országgyarapító Kormányzót s legyen az ő névünnepe olyan napsugaras és boldog, mint a mi lelkünk, amelyből áldást esdünk reá.

A gyermekek ezen a napon várják a Mikulást. Nekünk, erdélyi magyaroknak huszonkét éven át csak ostort, üldözést, börtönt, rabláncot hozott, pedig igyekeztünk jók, becsületesek, tiszták, magyarok maradni. Talán ezért két évtizedes szenvedés után kapjuk meg a legnagyobb, a legszentebb ajándékot: Horthy Miklós és hős honvédei visszaadták nekünk a hazatérés lehetőségét s a Kormányzó Urunk megjelenésével emelte az ünnepi boldogság nagyszerűségét. Hatodikán volt ez, csak szeptemberben. Három hónap telt el azóta és ez a negyedév is mindezt kárpótolt már minket. Hányszor kellett december 6-án félve, remegve hagyni el otthonunkat, mert nem tudhattuk, hogy a román sziguranca kémei nem éppen ekkor csempésznek-e lakásunkra fegyvert vagy robbanószert, hogy az irredenta vád alapján elhurcolhassa legjobbjaikat? Hányszor kellett elszennvednünk kihallgatások torturáját, csak azért, mert a rádióknak a budapesti Horthy Miklós ünnepség műsorát közvetítette? És milyen sokszor kellett gyermekeinket az elmaradt Mikulás-ajándékokért tündérmesével vigasztalni:

— Eljön majd kisfiam, az a Mikulás is, amikor aranyputtonban sok jó édességet hoz nektek Mikulás apó s nekünk mindany-

nyunknak a legnagyobb ajándékot, hogy szabadon, boldogan feldobbanó szívvel megülhetjük Kormányzó Urunk névnapját is!

A tündérmese most már valóra vált. Nem kell többé titokban imádkoznunk a Honalapítóért, aki tervszerű és bölcs politikájával lassacskán visszaszerezte azt, amit a trianoni ítélet elszakított az országtól: s vissza fogja szerezni azt is, ami még idegen uralom alatt nyug. Hiába ármánykoznak ellene ellenségeink, mi, magyarok, túl a Dunán és túl a Királyhágón, egyként, mint egy test, egy lélek állunk mellette s mint ahogy azok a remek magyar férfiak, akik szeptember hatodikán visszaadták nekünk a szabadságot, készek lettek volna meg is halni ezért; mi is habozás nélkül adnánk életünket, hogy Erdély soha többé el ne szakadhasson az anyaországtól s unokáink már ne is sejtseék, mit jelentett az, hogy kisebbségi sors!

Kormányzó Urunk névnapját először ünnepeljük együtt az őshaza magyarságával. Amikor vitéz nagybányai Horthy Miklós felszabadító

seregével bevonult Budapestre és átvette a csonkaország kormányzását, mi itt az erdélyi határszélen a legzordabb viszonyok között éltünk. Csak a remény tartotta bennünk a lelket. Aztán jött Trianon s az ottani döntés malomköve ezt a reményt is szétmorzsolta volna... ha nem lettünk volna dacosan kemény magyarok, székelyek. De akkor még senki sem sejtette, hogy húsz évnek kell elmúlnia, míg széttörhetjük a trianoni határt. Horthy nevével biztattuk egymást. Az ő legendássá nemesült neve tartotta bennünk a lelket. S amikor a Felvidék felszabadult s Horthy Miklós átvagolt a komáromi hídon, majd a kassai főutcán, kigyullt az arcunk és tudtuk, hogy nemsokára minket is felszabadít az Országgyarapító. Aztán elkövetkezett Ruszinszko visszahódítása. Egy berlini illusztrációs tudósító vállalat idejére elküldte lapunknak is a kassai, ungvári, munkácsi bevonuláseről készült képeket, amiket akkor természetesen nem közölhetünk. De Horthy Miklós képe kézről-kézre járt itt a szerkesztőségben s volt, aki könnyes szemmel megcsókolta a képet. A kassai bevonulás idején egy percre feltüsgesztettük a szerkesztőségi munkát, hogy elénekelhessük a Himnusz s reménykedő szívvel kiálthassuk: Éljen Horthy Miklós! De ezután a spontán ünneplés után szétnéztünk a háztájon: nem ólálkodik-e valahol egy sziguranca ágens?

Alig egy év telt el azóta.

És most szabad, szabad kiálltanunk: éljen az Országgyarapító! Éljen Horthy, aki daliás alakjával mindég úgy fog lelkünk mélyén lényelni, mint ahogy teherlován belovagolt Várad városába. Mostani névnapja csak alkalom arra, hogy a megnagyobbodott ország boldogságban is meggazdagodott népe megmutassa hálaát, szeretetét, amellyel a Főméltóságú Ur személyét övezzük. És soha mélyebb szívből nem énekeltük a Himnusz, mint ma, amikor Horthy Miklósról gondol-

va, az ő népszerűségét szívének, országot gyarapító erejének közelében nem félve, titokban, hanem bátor magyar kiállással énekelhetjük: „Isten, áldd meg a magyart!” — Áldd meg a magyart, Isten, mert valóban megszenvedte a multat is, a jövőt is. És ahogy itt áll a magyar, meg a székely, kifosztottan, egy szál gúnyában, nem a bosszú lihegésétől dagad a melle, hanem az öröm feltörő sóhajátától. S ha december 6-án megszólal a havasi kürt, s kikidőltök érces hangja zúg végig a tölgyek, fenyvesek felett, örömet hirdetnek és boldogságot: halljad havas, halljad, először ünnepeljük meg jogbiztonságban és békés nekiüvendezéssel Horthy Miklós névnapját. S az ünnepi kupák és poharak összecsendülésében a magyar szívek összedobbanása hallatszik. S mint egy test, egy lélek, kiáltjuk tiszta szívből, tisztelettel:

— Éljen Horthy Miklós, Kormányzó Urunk!

(H. G.)

Telefon: 1801.

Csupa szellem, ötlet és pazar kiállítás.
A legragygóbb magyar film.Dayka Margit, Mály Gerő, Vaszary Piri,
Gózon Gyula, és Latabár.
Uj magyar és külföldi híradók!

Belvárosi Mozdó

Borcsa Amerikában

Tataru Coriolan, volt szamos-tartományi királyi helytartó Kolozsvárra menekült

Ujabb román tüntetések várhatók a bécsi döntés ellen

Kolozsvárról jelenti a *Reggeli Magyarországnak*: A vasgárdista terror elől magyar területre menekült román hivatalos politikai és katonai személyek száma meghaladja már a háromszázat. Csak Kolozsvár környékén több mint százhalvannan lépték át a határt, köztük számos olyan hivatalnok, aki annakidején résztvett a vasgárdista üldözésében. Kolozsvárra menekült Tataru Coriolan volt erdélyi királyi helytartó, Károly király egyik bizalmasa.

Kolozsvárot tartózkodik *Stefanescu-Goanga*, a kolozsvári Ferdinánd egyetem volt rektora, aki ellen a vasgárdisták Kolozsvárotól revolvers merényletet követtek el és sebeiből hosszú hónapok múlva épült fel. Kijelentette, hogy két vasgárdista szöktette át a határon, mivel nagyszegű pénzt adott nekik.

Bukarestből jelenti (NST): A december 8-iki bukaresti frontarcos gyűlés, amelyen *Antonescu* tábornok-miniszterelnök is beszédet mond, a jelek szerint, újabb tüntetés lesz a bécsi döntés ellen. A román frontarcosok vezetője, *Bogulescu* tábornok, a gyűlés összehívá-

sáról intézkedő kiáltványában többek között azt mondja, hogy a román állam határait 1916—19-ig szinte elképzelhetetlen áldozatok árán terjesztették ki a románok a Dnyeszterig és a Tiszáig. Egyenlenség és intrika most elvette a románoktól Besarabiát, Észak-Bukovinát és Észak-Erdélyt, a románok azonban nem felejtik el „az elesett területeken” maradt tíz- és tízezer sírt, amelyekben „román frontarcosok halottak fekszenek és nem találják nyugalomukat.” A kiáltvány, amelyet az összes romániai frontarcosegyesületek képviselői aláírtak, a következő szavakkal végződik:

— A frontarcosok a nemzeti légionárius állam keretében tovább dolgoznak „a határok újjáépítésén.”

Bukarestből jelenti: *Antonescu* kedden hosszasan tárgyalt *Pop Valér*al, aki az elmúlt hetekben Berlinben tartózkodott. Az államvezető megbeszélései — jelenti a *Transkontinent Press* — a bécsi döntés végrehajtásával függték össze.

Tízéves német-román terv Románia újjáépítésére

Berlinből jelenti (*Transkontinent Press*): Németország és Románia között — mint szerdán este hivatalosan közzétették — gazdasági egyezmény jött létre, melyet messzemenő politikai és gazdasági eseménynek tartanak. Az egyezmény azt mutatja, hogy Németország kész hatalmas gazdasági és ipari erőit, valamint tőkét és tapasztalatait rendelkezésre bocsátani, hogy Románia számára biztos utat nyisson gazdasági életének kiépítésére és lakossága élet-színvonalának emelésére.

Az erről fölvevett jegyzőkönyv szövege a következő:

Abban a szándékban, hogy egy átfogó tízéves terv útján Románia gazdasági felépítését végrehajtsa, a királyi román kormány a német-birodalmi kormányhoz fordult, hogy e terv végrehajtásában támogassa és ebben közreműködjen.

A német kormány készségeit nyilvánítja az iránt, hogy a gazdasági élet minden terén Románia újjáépítése számára technikai és pénzügyi támogatását biztosítja. Ennek a meg-egyezésnek gyakorlati végrehajtására a két kormány elsősorban a következőkben egyezett meg:

1. Németország a tízéves terv tartalma alatt

a terv végrehajtásához szükséges nagyszegű és hosszulejratú hiteleket nyújt Romániának különleges feltételek mellett.

2. Tovább folytatják a máris meglévő együttműködést mezőgazdasági és erdőgazdasági téren, a termelés intenzívebbé tételére és fokozására. Németország az e célból biztosított

Romániában államosítják a kőolajkitermelést

Allami tulajdonba mennek át a zsidó kézben lévő vizijárművek

Bukarestből jelenti (Német Távíráti Iroda): A hivatalos közlöny szerdai száma rendelkezést közöl, melynek értelmében egyedül az államnak áll jogában kőolajkutatás fúrni és kitermelni. (MTI)

Bukarestből jelenti (Német Távíráti Iroda): A román hivatalos közlöny szerdai száma rendelkezéssel intézkedik arról, hogy a zsidó tulajdonban lévő mindenféle vízi jármű az állam tulajdonába megy át. A rendelkezés azokra a folyami és tengeri járművekre vonatkozik, amelyek román lobogó alatt járnak és szeptember 6-án zsidó vagy zsidó társaságok kezében voltak. (MTI)

Zsidók nem teljesíthetnek katonai szolgálatot

Bukarestből jelenti: (MTI) A hivatalos lap mai számában megjelent a zsidók katonai szolgálatára vonatkozó rendelet szövege, hogy zsidók nem teljesíthetnek katonai szolgálatot, kötelezve vannak azonban bizonyos katonai illetékek fizetésére, ezenkívül közmunkaszolgálat teljesítésére. A katonai illetékek és közmunkák teljesítése mindaddig tart, amíg más polgárok katonai szolgálatot teljesítenek. Azok a zsidók, kikről a pénzügyi hatóságok megállapítják, hogy nem tudják a kiszabott illetéket befizetni, ennek

hitelek keretében nagy mennyiségben szállít gazdasági eszközöket és gépeket a román mezőgazdaság fejlesztésére és rendelkezésére bocsátja erőit a mocsarak kiszáraitására és mezőgazdasági területek öntözésére.

3. Hogy Románia ipari termelését Európa gazdasági újrendezésének keretében tervszerűen előmozdítsák, Németország a román iparral együttműködésben és tízéves tervben meg-egyezésben biztosítja technikai és pénzügyi támogatását.

4. A tízéves terv keretében Románia a román közlekedésügyet, mégpedig mind a vasúti, mind az úthálózatot, továbbá a kőolajvezeték-eket az új európai rend keretében megfelelően kiépíti. Németország a nagy terv végrehajtásához szükséges terjedelmes szállításokat a tervezett hitelek keretében hajtja végre.

5. Németország készségeit nyilvánítja, hogy a hosszulejratú hitelekkel túlmenően a román kormánnyal történő előzetes megegyezés alapján és az ezen megegyezésben megállapított feltételek szerint a román, ipar, bank és hitelügy kiépítésére a magángazdasági együttműködés alapján tőkét bocsát rendelkezésre.

A német kormány a román kormány kívánságára mezőgazdasági, ipari és egyéb szakembereket bocsát rendelkezésre.

7. A két kormány a kereskedelmi kapcsolatok kiépítésénél gondot fordít arra, hogy a német piac a román termények számára mint biztos elhelyezési terület álljon rendelkezésre megfelelő és a gazdasági köröktől független áron és hogy a román piac jelentősége a Németországgal való kereskedelmi forgalom szempontjából tovább fokozódjék.

8. A két kormány megegyezéssel állapítja meg, hogy a német-román együttműködés minden téren máris megkezdődött. Elhatározták arra, hogy ezt az együttes munkát a két nép érdekében tevékeny módon tovább fejlesztik.

A jegyzőkönyvet német és román nyelven készítették el és december 4-én írták alá: német részről *Clodius* követ, román részről *Greceanu* berlini román követ és *Dimitriuc*, a román gazdaságiügyi minisztérium államtitkára.

Bukarestbe bevezetik a földgázt

Bukarestből jelenti: (MTI) A kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen *Antonescu* és *Surdza* beszámolt a külpolitikai helyzetéről. A minisztertanács elhatározta, hogy a földgázt bevezeti Bukarestbe, hogy pótolni tudja a tüzfűszükségletet. Elhatározták, hogy Jugoszláviával azonnal megkezdik a kereskedelmi tárgyalásokat. Hasonlóképpen elhatározták, hogy a meggyilkolt vasgárdisták visszamaradt családtagjai számára nyugdíjat folyósítsanak.

Frenczel Sándor

üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Épület üvegezés
Képkerekezés

Nagyvárad, Szt.-János utca 44

Telefon: 19-13

„Mignon” csokoládéház
Szaniszló utca 2.

őskeresztény szaküzlet

Magyar testvérek — Bajtársak

kedvenc beszerzési forrása.

Teleki Pál miniszterelnök holnap Erdélybe utazik

Az *Uj Nemzedék* írja: Teleki Pál gróf miniszterelnök holnap este Varga József és vitéz Teleki Mihály gróf társaságában Erdélybe utazik. A visszatért területek legsürgösebb ügyeit intézi. A miniszterelnök december 8-án Marosvásárhelyen a székely-értekezleten is megjelenik, amelyen a székelység legfontosabb gazdasági, közlekedési és közigazgatási ügyeit tárgyalják.

Az igénytelenség nemzetfenntartó erő

Örök emberi tulajdonság, hogy mindenki sorának jobbrafordulásán fáradozik. Ez a törekvés hajtja az emberiséget egyre előbbre természetes fejlődése útján. Ezzel a fejlődéssel azonban együtt jár az emberi igénytelenség is. Megfoghatatlan hajtóerő ez, amely a történelmi fejlődések új eszmevilágait hívta életre. Ez volt mindenkor az a kovász, amely nagy történelmi átalakulásokat idézett elő, de ez volt az a lendítőerő is, amely emberi munkát és kultúrát teremtet.

Az emberi kultúra fejlődése az emberiséget tagadhatatlanul egyre igényesebbé tette. A rohamosan fejlődő kulturájú népeknek hamar bekövetkezett az a felismerés, hogy az egyének életjövait még jobban akkor fokozhatják, ha az elszegényedéshez vezető természetes szaporodásnak gátat vetnek. Adott földrajzi körülmények között élő nép természetnyújtotta javai ugyanis meghatározottak. A munka jelentős fokozása nélkül akkor juthat egy személyre több, ha a lakosság lélekszáma nem növekszik. A nemzetek azonban egymással is állandóan küzdelemben állanak. Kérlelhetetlenül dobban eléjük az igazság, hogy a történelmi diadal is mindenkor az erősebb, tehetségesebb, s szívesebben küzdő, nagyobb lélekszámú nemzet felé hajlik. A régi magas kultúrájú Róma lakosságának igényei oly magas fokon állottak, hogy az ásatásokkal föltárt javaitak ma is méltán megcsodáljuk és mégis a gyermekei nevelési gondjait megtagadó Róma letűnt.

Hány európai nemzetnek kellene lelkiismeretét megvizsgálnia, hogy vajon jóvendőjének helyes útját járja-e?

A XIX-ik század utolsó éveiben megkezdődött a történelem legriszebb szereplőjének, Japánnak hatalmas arányú fellendülése. Ez a fellendülés azonban, nemcsak kizárólag a japáni faj lelki sajátosságaiból, hősiességéből táplálkozott, hanem szaporodásából is. A lakosság felesleg a szocietvillághól előbb Koreába, később Mandzsuriába kezdte meg beszívargását. Ez a beszívargás természetes következménye volt a túlnépességéből eredő terjeszkedési vágyának. A beszívargás ténye egymagában azonban mitsem jelentett volna, ha a Koreába került japán egy-két marék radsért egész nap nem vállalta volna el a lepfáradtságosabb munkát, ha a japán telepes minden megaláztatás ellenére nem dolgozott volna eredményesen. A magas hegyiségek gyökereit a sziklák megakadt ujjnyi vastag termőföldbe is megvető kuszófenyő igénytelenségéhez hasonlóan szűlők akkor, amidőn a családalapítás gondolatával foglalkoztak, nem vártak mindent az államtól hanem igényeiket családjuk és nemzetük jóvendőjének érdekében teljesen lefokozva, vállalták a gyermekáldással járó gondot és küzdelmet, mert tudták, hogy jóvendőjük nőnik számerejében és munkateljesítésében szunnyad.

A nemzetek küzdelmének legmélyrehatóbb kérdéseit háborúval szokták eldönteni. Ennek a háborúnak lehetnek különféle megnyilvánulásai. Lehet fegyveres ellentétéről beszélni, lehet gazdasági küzdelemmel számolnunk és utabban a háborús propaganda sorsdöntő jelentősége is nagyban kidomborodik. A fegyveres ellentetés kedvező kimenetele is inkább oda esik, ahol több állhatnak csatasorba és egyéni igénytelenségüknél fogva a közösségnek többet dolgozhatnak. A gazdasági háborút az bírja el a győzelemig, ahol a népesség igénytelenebb, a gazdasági megpróbáltatásokat tehát könnyebben viseli. Végül a propaganda is ott válthat ki kevésbé kártékony befolyást, ahol a népesség igényeire nem reagaszódik gőrcsően, illetve a földi javakkal szemben táplált vágyait háttérbe szorítja a győzelem erős akarata.

Legyünk tehát igénytelenek kiváltképpen akkor, ha történelmi idők korszakát éljük, amikor a nemzet jóvendője attól függ, hogy elbírjuk-e lélekkel, lemondással és igénytelenséggel a nagy

Maniu és Vaida-Voevod is Magyarországra akar jönni

A két román politikus a feleki határállomáson várakozik a határátlépési engedélyre

Féktelen magyarüldözés folyik a német csapatoktól mentes városokban

Kolozsvárról jelentik: Meg nem erősített hírek szerint Maniu Gyula és Vaida-Voevod Sándor volt román miniszterelnök, két nap óta a feleki határállomáson tartózkodnak és összeköttetést keresnek a magyar hatóságokkal, határátlépési engedély megszerzése érdekében.

A Kolozsvárra érkezett alsóerdélyi románokat, akik a vasgárda terrorja elől menekültek, Budapest felé irányították. Hatiegan Emil dr., a Kolozsvárott megjelenő *Tribuna* igazgatója, Budapesten tárgyal kormánykörökkel, hogy több román politikus részére megszerezze a határátlépési engedélyt. A menekültek elbeszélése

szertint — a német csapatoktól mentes városokban — kérelmelhetetlen magyarüldözés folyik és minden jel arra mutat, hogy hamarosan véres összeütközésre kerül sor a vasgárda és a hadsereg között. (Erdélyből menekült el többek között a vasgárdisták terrorja miatt Gonza Gergely román újságíró is, aki a Tatarescu-kormány idejében „Casa” címen, államilag támogatott magyarelenes és revízióellenes lapot szerkesztett Kolozsvárott. Gonza személyéről a Nyilaskeresztes Párt egyik vezető tagja téves értesüléseket szerkesztett, ennek tulajdonítható, hogy a Nyilaskeresztes Párt őt bízta meg párt-hívek toborzásával.)

Megkezdődött a vasgárda rendőrségének lefegyverzése

Románia német tőkével pótolja az országból kiszorított angol tőkét

Zürichből jelenti a *Pest* tudósítója:

Bukarestből érkezett jelentések szerint Horia Simának kedden kiadott rendelete alapján egész Romániában megindult a vasgárda rendőrségének lefegyverzése. Antonescu a hadseregre támaszkodva igyekszik helyreállítani a rendet és a vasárnapra összehívott nagy front-harcos gyűlés igazi célja kifelé az, hogy a kormány a katonák és a volt katonák nagy tömegének felvonulatásával erejét bizonyítsa. Ugyanezt a célt szolgálja a gépesített jasi-hadtestnek Bukarestbe és környékére való összehívása.

A bukaresti lapok ma első oldalon közlik a Német Távirati Iroda hivatalos jelentését a tegnapi alábbi német-román gazdasági szerződésről, amelye mint az Antonescu-rendszer nagy sikerét állítják oda a közönség elé. Románia most német tőkével, német hitellel és német szakemberekkel fogja bőségesen pótolni az országból kiszorított angol tőkét és újjászerveheti egész gazdálkodását, földművelését, iparát és közlekedését.

A kormányhoz közelálló *Universul*-ban a lap főszerkesztője méltatja a német-román együttműködést, de nem hallgatja el, hogy a hármasegyezményhez való csatlakozás kötelezettségeket is ró Romániára. Németországnak joga van román területeket és szállítóeszközöket igénybevenni és ha a helyzet úgy kívánná, felszólítást intézni Romániához támogatásra is. Az *Universul* cikke még azt az érdekes megjegyzést tartalmazza, hogy Németország Európa új rendjének megállapításakor új Népszövetség felállítását tervezi, melynek székhelye Bécs lenne.

NÉMET HIVATALOS FELFOGÁS A ROMÁNIAI ESEMÉNYEKRE

Berlinből jelenti a *Pest* tudósítója:

A birodalmi főváros politikai köreiből nagy figyelmet keltett Teleki Pál miniszterelnök legutóbbi képviselőházi beszéde. Illetékes helyen Telckinek azokra a szavaira tesznek megjegyzést, amelyeket a román revíziós kijelentésekre vonatkozólag mondott. Megállapítják,

hogy az olyan revíziós megjegyzések iránt, amelyeket Teleki beszéde tartalmazott, megértést kell tanúsítani, mert a néprajzi, földrajzi és más adottságok Délkelet-Európában különleges teherterítelt jelentenek. Eppen ezért ajánlotta fel Németország annakidején segítségét és most már ezeket a kérdéseket nem tekintik olyanoknak, amelyek megzavarhatnák Délkelet-Európa viszonyait, hanem ennek a területnek olyan bajainak, amelyeknek elsimitására Németország mindenkor kész a segítségét felajánlani.

A németbirodalmi sajtó ezideig csak a tények egyszerű közlésével tett említést arról a gyilkossági hullámról, amely legutóbb végigseper egész Románián. Most első ízben történelki állásfoglalás, amennyiben a *Berliner Börsenzeitung*, a külügyminisztérium lapja, hosszabb cikkben foglalkozik azokkal a gyilkosságokkal, amelyeknek sorozata Codreanu holttestének kihantolásakor kezdődött s azokat a román legionáriusok spontán megtorló akciójának nevezi, mely azokat sújtja, akik részesei voltak Codreanu megölésében. A *Berliner Börsenzeitung* ezt a német álláspontot annak testének kihantolásakor kezdődött s azokat a angol és amerikai támadásokat, amelyek „nemcsak hogy az új román rendszer terhére írják a megtorlás szükségszerű érzetének kitérését, hanem a Németbirodalmat is felelőssé akarják tenni érte.”

Magyarország révén új kapcsolatok várhatóak Jugoszlávia és a tengelyhatalmak között.

Rómából jelentik: (MTI.) Az olasz lapok kiemelik a magyar-jugoszláv közeledéssel kapcsolatos megnyilatkozásokat és a *Messaggero* megállapítja, hogy mindezek a megnyilvánulások olyan eseményt készítenek elő, melynek jelentőségét semmiképpen sem lehet lebecsülni és melynek két jelentős eredménye lesz: Az egyik végtvet egy olyan állapotnak, amelyet Európában Genf és a kisantant öröksége hagyott hátra. A másik Magyarország révén új kapcsolatokat terem Jugoszlávia és a tengelyhatalmak között.

Két órát mulatunk, vigadunk, nevetünk, kacagunk a

Péntek Rézi

Uj magyar híradó! — Uj külföldi világhíradó!

ragyogó sztárjainak humorán

Turay Ida, Páger Antal,
Erdélyi Mici, Vizváry,
Rajnai Gábor.

Ma az APOLLOBAN

Tájékoztató a december 8-iki Országzászlóavatató-ünnepen résztvevők számára

A rendezőség péntek délutántól kezdve az érkező vendégek eligazítására szolgálatot tart a vasúti pályaudvari étteremben a Budapest felől jövő vonatok érkezése idején. Más időben az ottani bérlő és személyzete szolgál felvilágosítással.

Hasonló felvilágosítással szolgálnak a Park-, Rimanóczy-, Emke- és Pannónia-szállodák portásai.

Főrendező dr. Farkas István árvaszéki ülnök. Hivatali helye városháza, I. em. 29. Telefon 25—93. Kapcsolás után Országzászló Bizottságot kell hívni.

A főrendező péntek délután 4—9-ig és szombat délelőtt 9—11-ig tartózkodik hivatalában; szombat délután 4—9-ig és vasárnap délelőtt 8—10-ig a városháza előcsarnokából nyíló telefonszobában; vasárnap 10—11-ig a Szent László-téren a villamos vágányok keresztezésénél, 11-től az ünnep színhelyén a talapat közelében. Fél 1 órától a díszbéd színhelyén, a Széchenyi-palota felső termében.

Az ünnep színhelyére kordonon belül belépni csak a Kishíd és a Kossuth-utca felől lehet, ugyanígy jönnek a kordonon kívül elhelyezkedő népesebb küldöttségek, iskolák stb.

és koszorúkat hozó küldöttségek és a villamos sínek keresztezésénél álló rendezőségtől kapiák elhelyezési beosztásukat.

A díszmenet is a Kishíd irányából indul és vonul el az Országzászló előtt.

Lényeges változás, hogy a díszbéd nem a Katolikus Körben, hanem a Széchenyi-palota emeleti helyiségeiben lesz. Díszbéd díja 4 P.

Jegyek igénylése, küldöttségek bejelentése, díszbédben résztvevők jelentkezése és általában minden az ünnepélnyel kapcsolatos ügyekben magánszemélyek részére is rendelkezésre áll a rendezőség.

A díszbéd ellenértékét a színhelyen felállított pénztárnál kell megfizetni.

Nagyvárad Országzászló Bizottság.

FONTOS FELHÍVÁS A KERESKEDŐK-HÖZ. A nagyvárad i Kereskedelmi Csarnok felhívja Nagyvárad összes kereskedőit, hogy folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor szíveskedjenek a Csarnok nagytermében gyűlekezni, hogy innen zászló alatt testületileg vonuljanak fel az országzászlóavatató ünnepélyre. Elvárjuk, hogy a hazafias ünnepélyen kivétel nélkül minden kartársunk jelen legyen.

A „helytartó“ úr visszajött

Tataru Coriolan, a letűnt román uralom volt szamostartományi királyi helytartója csak egy azok közül, akik a Vasgárda bosszúja elől Magyarországon kerestek menedéket. Kolozsvár és Erdély leszerepelt román urai vele együtt még alig melegezhettek meg új helyeiken, ahová a „magyar bosszúállás és barbárság“ elől menekültek és már is vissza kellett térniök testvéreink és a román haza „ölelő karjai“ közül. Visszatértek a biztos halál vagy legalább is a börtön elől. Visszatértek a „barbárokhoz“, mert itt biztonságban érezhetik magukat. A magyar állam jogrendjének védelme alatt elmélkedhetnek most a múlt tévedéseiről és bűneiről. Mert van min elmélkedni és főleg bűnbánatot tartani. Tataru Coriolan volt királyi helytartó úr emlékeztet akarjuk egy kissé felrészíteni az üdvös bűnbánat reményében.

Közvetlenül a turnu-severini napok és a bécsi döntés előtt történt. Tataru Coriolan egész hivatali apparátusával látogatta végig a gyászos emlékü trianoni határokat és a látogatás után hivatalos nyilatkozatot adott a közvélemény számára. Ebben a hirhedi nyilatkozatban azt állította, hogy a határmenti magyarságot nem sanyargatják, nem háborgatják és ez a magyarság tökéletesen meg van elégedve sorsával. Arról, hogy kiüldözik őket otthonukból, kifosztják őket mindenükből, éjszakai házkutatásokkal, kínzásokkal kényszerítik őket otthonuk elhagyására, nem lehet beszélni. A budapesti rádió hírei a gyűlölet és a hazugság tisztulatlan forrásaiból erednek. Ezek voltak Tataru Coriolan úr kijelentései. Le sem tagadhatja őket, hiszen kabinetfőnöke a helybeli zsidó közlöny akkori felelős szerkesztőjével a sajtó számára is for-

mába öntötte a gyalázatos hazugságokat, ő maga pedig hatalma teljes súlyával akart kényszeríteni bennünket a nyilvánvaló, szemszedetett hazugságok közlésére.

A helybeli zsidó közlöny „okos, megértő politikából“ készségesen teljesítette a helytartó úr kívánságát s lekötölte felelős szerkesztőjének és a kabinetfőnöknek szégyenteljes tákolmányát. S még azt sem említette meg, hogy hivatalos közlemény, mert ez volt a helytartó úr kívánsága. Mi határozott „nem“-mel feleltünk még akkor is, amikor megtagadták ezért lapunk cenzúráját és ezzel lehetetlenné tették megjelenését. A fenyegetések egész sorozata után olyan megoldást találtunk, hogy a közlemény néhány példányban látott csak napvilágot és nem botránkoztatva meg kitartásának és erejének vége felé közeledő szegény magyar népünket. A helytartó úr azonban kemény parancsot hagyott, hogy mindennap okozzanak nekünk valamilyer kellemetlenséget az utolsó „bűntényért“, amely után már csak a végleges betiltás következhetik. El is következett. De ezt a betiltásunkat már a visszatérés oldotta fel.

Tataru Coriolan úr pedig ismét itt van Kolozsváron, mint menekülő, akit saját fajtája üldözött ki hazájából. A tisztesség legcélembb követelménye az, hogy bocsánatot kérjen attól a Magyarországtól, amelyet oly súlyosan megrágalmazott s amely ellen annyit vétett.

A helybeli zsidó közlöny pedig nagyon jól tenné, ha a hárszemes küzdelem cikksorozatába beillesztené többek között Tataru Coriolan úr hirhedi nyilatkozatát, valamint a vele való szíves kapcsolatok hiteles történetének észleleteit is.

A36-os bizottság tudomásul vette a kormány legutóbbi rendeleteit

Budapestről jelenti a MTI.: A 36 tagú országos bizottság mai ülésén tudomásulvette a kormány a külföldiek magyarországi érdekeltségének elidegenítéséről, a betegségi, öreg-ségi, rokkantsági és árvasági biztosítottak szempontjából irányadó javadalmazás határának fel-emeléséről, a szőlő- és gyümölcs-gazdaságok egyes kérdéseinek újabb szabályozásáról, végül pedig a rendkívüli fegyvergyakorlatra és tényleges katonai szolgálatra bevonult ipari és kereskedelmi alkalmazottak munkaviszonyának újabb szabályozásáról kiadott rendeleteit.

Január elsejére elkészül a városi könyvtár rendezése

Nagyvárad. Saját tud. A városi könyvtár átrendezési munkálatai folyamatban vannak. A 40.000 kötetes könyvtár az elmúlt 22 év alatt tisztogatás nélkül állott s a nagy szorgalommal dolgozó tisztviselőknek alapos munkát ad a nagyértékű könyvek évtizedes portól való meg-szabadítása és átrendezése.

Most iktatják és katalogizálják a budapesti Könyvgyűjtemények Országos főfelügyelősége 6000 kötetes nagyértékű könyvadományát. A könyvek legnagyobb része gyönyörű díszkötésben érkezett s a modern magyar irodalom minden ágazatát képviseli. A főfelügyelőség — mint értesülünk — újabb könyvadományok küldését helyezte kilátásba. Sajnos, nagy hiány van a régi nagynevű magyar írők könyveiből, mert ezeknek nagyrésze elveszett vagy használhatatlan állapotban van. Ezért felkéri a városi könyvtár vezetősége a város közönségét, hogy akinek nélkülözhető Jókai, Mikszáth, Gárdonyi, Herczeg Ferenc, stb. könyvük van, nemes-szívű adományozással pótolják a hiányt és gazdagítsák a város olvasó közönségét ezekkel a szellemi értékekkel.

A könyvtár január 1-ére a közönség rendelkezésére fog állani.

Bolgár követségi kiküldöttek látogatása szerkesztőségünkben

Nagyvárad. Tegnap a késő esti órákban kedves vendégek keresték fel szerkesztőségünköt. Dr. Volcsev István, a budapesti bolgár követség lelkésze, a pécsi Kisebbségi Intézet szláv szakosztályának vezetője és dr. Boikliev Dimo, neves újságíró és költő a budapesti egyetem bolgár tanszékének tanára erdélyi körútjuk során Nagyváradra jöttek és meglátogatták a helybeli két magyar lap, a Magyar Lapok és az Erdélyi Néplap szerkesztőségét. Elmondották, hogy milyen kedves fogadtatásban részesültek a katonai és polgári hatóságok részéről. A nagyvárad bolgárokat a Szofronovics-házban gyűjtötték össze s itt isentiszteletet és gyűlést tartottak, amelyen a magyar állam iránti lojalitásra hívták fel néptársaik figyelmét.

Dr. Boikliev, aki egyébként neves bolgár költő, igen sok bolgár költő műveit fordította magyarra.

Gyenesse István, a „Magyar Bolgár Kultúrszemle“ szerkesztője szintén meglátogatta szerkesztőségünket. Gyenesse István elmondotta, hogy Doryta Bonova, a berlini operaház világhírű bolgár származású énekművésznője a közeljövőben Nagyváradra is ellátogat s önálló hangversenyt fog adni.

Megnyílt a Magyarházbán (Sal F. u. 9.)

a havadi Nagy Mártonné

Tánciskolája

Tisztviselő csoport: kedden és szombaton.

Keresk. és iparos csoport: szerdán és vasárnap este 7 órakor.

8 hetes tanfolyamok. — Tananyag: magyar- és legújabb modern táncok, illemtan.

(P. L.)

Elkészült a vádirat Kovarcz Emil és Wirth Károly nyilas képviselők ellen

Budapestről jelentik: Az *Esti Újság* jelentése szerint az ügyészség elkészítette a vádiratot Kovarcz Emil nyilas képviselő ügyében, akit a belügyminiszter meggyilkolására, vasuti robbantásokra és szabotázsra való szövetkezésével vádol. Wirth Károly ellen, aki a képviselőház mentelmi bizottságához érkezett iratok szerint Magyarország kormányzóját akarta elfogni, hogy öt nyilas kormány kinevezésének aláírására bírja, a minap készült el a vádirat.

Feljegyzések

Pál Gábor országgyűlési képviselő már a bukaresti parlament erdélyi magyar csoportjának is legmarkansabb egyénisége volt, ha nem is tartozott azok közé, akik a román kamara és a szenátus ülésén szerepeltek. Az erdélyi magyar élet eleven lelkiismerete, a magyar panaszok és sérelmek legpontosabb nyilvántartója, a magyar ügyek és tennivalók legalaposabb ismerője volt a román megszállás egész ideje alatt s lelkes ügybuzgalma, hajthatatlan magyarsága, izzó fajszeretete nemcsak az erdélyi magyar tömegekben élesztette lankadatlanul a magyar öntudat tüzeit, hanem a parlamenti csoport együttes megnyilvánulásaiban is mindig elhatározó erővel érvényesült.

Azért nem meglepetés számunkra, hogy a magyar képviselőház erdélyi csoportjának ő lett a vezére, hogy ebben a minőségben ő mondotta az erdélyi képviselők beköszöntőjét a budapesti parlamentben és legutóbb ő mondotta el Erdély nevében a 22 éves elnyomatás alól felszabadult magyarság észrevételeit, óhajait és követeléseit a magyar képviselőházban.

Az erdélyi magyar közvélemény nagy lelki elégtétellel fogadta Pál Gábor bátor kiállítását és megalkuvást nem ismerő, őszinte bírálatát. A zsidó kérdésben tett kijelentéseit azonban nem tudjuk egészen megmagyarázni, mert felfogásunk szerint, a mi nagy sorskérdéseink rendezése közben vajmi kevésbé érdekelhetnek bennünket azok a zsidók, akik a román megszállás alatt bizonyos mértékig bennmaradtak a magyar közönségben s emiatt az ebből származó kétségtelen előnyök élvezése mellett itt-ott kis, muló áldozatokat is kénytelenek voltak hozni.

Mi elejétől kezdve azon az állásponton voltunk, hogy zsidóknak a magyar közösségben semmiféle formában nincs helye. S akkor, amikor a romániai magyar párt a zsidó szavazók tömegeinek megnyerése érdekében mégis szerephez juttatott néhány ugynevezett jószándékú zsidót, sokkal nagyobb mértékben ártott a keresztény magyar közszellem kialakítására irányuló törekvéseknek, mint amennyi választási előnyt ezzel az engedménnyel biztosítani tudott. Hogy valóban voltak-e olyan zsidók, akik fenntartás nélkül, teljes őszinteséggel és önzetlennül álltak a magyarság mellé, arra vonatkozólag nekünk nincsenek eléggé meggyőzően bizonyító adataink. Ha valakiről, úgy Pál Gáborról készségesen elhiszük, hogy őt nemcsak szándékok vezették, amikor ilyen zsidók létezéséről beszélt. De ezt a körülményt még nem tartjuk elegendőnek ahhoz, hogy ajánlani merjünk: ússunk rést az elven egyesek látszólagos érdemei kedvéért és bizottságunk különleges bánásmódot azok számára, akik a román uralom alatt semmiképpen sem akarták észrevenni, hogy magyar népkisebbségi érdekeink megvédéséért vívott harcunkban teherterelt jelenetek és sem kíméletes, sem pedig durvább eszközökkel nem voltak tőlünk eltanácsolhatók.

Hiszen maga Pál Gábor is beismerte, hogy minden zsidó, az ugynevezett jómagyar zsidó is együtt érez a legszelejtesebb zsidó elemekkel. S ennek a megállapításnak az igazságát fájdalmasan éreztük a román uralom idejében számos olyan zsidó tevékenységével kapcsolatban, akik soraink közé furakodtak és vezető szerepet könyököltek ki maguknak. Egyszerre két népközösséghez tartozni nem lehet. És mi nem ismerünk olyan zsidót Erdélyben, aki a magyarsághoz való csatlakozásakor megszakította volna érzelmi és más jellegű kapcsolatait azzal a közösséggel, amelyből vérért vette. Ennek a vércsatornának a magyar életbe való beszerelése akkor sem kívánatos, ha azt kívülről magyar nemzeti színnel festik át, mert ezen eszmék, erkölcsi és politikai felfogások, méltó befolyások szívárognak át és a magyar

KORONA Filmszínház
(volt Dorian)
telefon 13-51

ALCAZAR

Előadások kezdete:
d. u. 5. 7 és 9 órákor

A toledói fellegvár hősi éposza.

Világosság derült a Stefánia-malom rejtélyes rablótámadására

Saját magát ütötte fejbe és rabolta ki Lefkovits Endre pénztáros

Nagyvárad. Saját tud. Még november 26-án jelentettük, hogy a Stefánia-malom pénztárát ismeretlen tettesek megtámadták és kirabolták. A minden irányban kiterjesztett nyomozás néhány napig nem deríthetett világosságot a rejtélyes ügyre, mert az állítólag kirabolt pénztáros vallomásával félrevezette a nyomozó hatóságokat.

A döntő bizonyítékok súlya alatt Lefkovits

Endre pénztáros beismerte, hogy önbetörést követett el azért, hogy sikkasztását eltitkolhassa. Bevallotta azt is, hogy a félmillió leies sikkasztást azért követte el, mert családját, illetve testvéreit támogatta és a kikölcsonzót pénzt nem tudta visszatéríteni. Az önrablás meséjét ő maga eszelte ki és játszotta meg.

Az eljárást tovább folytatják.

Gyújtóbombák záporát zúdították Londonra az elmúlt éjszaka a német repülők

Heves kézigránátharc olasz és görög csapatok között

Stockholmból jelentik (Német Távíráti Iroda): Egy londoni rádió jelentése szerint német bombázók szerdán kora este ismét megjelentek London felett és bár az angol légharító tüzérség erősen működött, sikerült bombákat a városra ledobni. A jelentés szerint egyik nyugati midlandi város szintén több légi támadás célpontja volt. A német repülők a gyújtóbombák záporát szórták le itt. Több más kerületben is a robbanó bombák egész tömegét dobálták le. (MTL)

Berlínből jelentik: Mint a Német Távíráti Iroda értesül, december 5-ére virradó éjjel német repülők több hullámban támadásokat intéztek London és Birmingham ellen. A támadások tüzeket és robbanásokat okoztak. A deli partvidék több pontja ellen is támadásokat intéztek a német repülők. (MTL)

ERŐS GÖRÖG TÁMADÁST TARTÓZTATTAK FEL AZ OLASZOK

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.): A *Politika* szaloniki-i jelentése szerint az olasz csapatoknak a Markani nevű falunál sikerült az erős görög támadást feltartóztatni. A görögök az elmúlt éjszaka Tepelininél is megtámadták az olasz állásokat és táborokat. Heves kézigránátharc fejlődött ki. A támadókat azonban az olaszok félórás viaskodás után visszaverték.

Athéni jelentés szerint görög mértékadó helyen kijelentették, hogy az olaszok több helyen ellentámadást kezdtek. A legerősebb küzdelem a Himari, Tepelini és Kliszurik környékén lévő védelmi vonalak mentén folyik. Pogradec körül is elkezdődött küzdelem folyik egyes magaslatokért.

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőibe
erdélyi testvéreinket
szeretettel várjuk.
Olcsó téli átalánykurák.
Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-tér 3

Rómából jelentik (Stefani): A *Popolo di Roma* megállapítja, hogy november 12-től december 3-ig az olaszok 25 angol hadihajót süllyesztettek el, vagy rongáltak meg. (MTL)

Churchill visszautasította a Szent-alyának a karácsonyi fegyverszünetre vonatkozó javaslatát

Rómából jelentik: Churchill elutasította a pápának azt a javaslatát, hogy karácsonyra kössenek 48 órás fegyverszünetet. Ez az elutasítás — jegyzi meg a *Messaggero* — nem csodálható, mert összhangban van az angol miniszterelnök és környezete magatartásával. Churchill ugyanis nem csatlakozhatik a pápa kezdeményezéséhez, mert jellegzetes képviselője az angol protestantizmusnak, amely tüntetően helyezkedik szembe a katolikus egyházzal. (MTL)

Kölcsönös japán-orosz nyilatkozat a két ország politikai állásfoglalásáról.

Moszkvából jelentik: (Szovjetorszag Távíráti Iroda.) Tokiói jelentés szerint Chasi helyettes japán külügyminiszter december elsején Smetanin, a Szovjetunió tokiói nagykövete előtt, a japán és kínai nemzeti kormányok között létrejött szerződéssel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— A szerződésnek a kommunizmus elleni harcra vonatkozó cikkelye semmiképpen sem irányul a Szovjetunió ellen, hanem kizáróan belső viszonyokra vonatkozik és egyáltalában nem befolyásolja Japán óhaját, hogy rendezze kapcsolatait Oroszországgal.

December 4-én Smetanin az orosz kormány nevében kijelentette, hogy a Szovjetunió kormánya tudomásul veszi a japán kormánynek ezt a nyilatkozatát és a maga részéről szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a Szovjetunióknak Kína orányában folytatott politikája változatlan marad. (MTL)

A Budapesti Közlöny és Hivatalos Értesítő hivatalos lapok, valamint a Magyar Törvénykezés részére hirdetések és leírítések felveszt a Rudolf Mosse r. t. hirdetőiroda, Nagyvárad, Rákóczi ut 13. Telefon 20-35.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30 P, félévre
15 P, egy óra 250 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekkzámlánk
száma: 72.301.

Időjárás

Dél nyugati, nyugati szél. Sok helyen köd. —
Több helyen, kivált nyugaton és északon, hava-
zás. A hőmérséklet emelkedik.

A HELYŐRSÉG ÚJ PARANCSNOKÁNAK
BEMUTATKOZÓ LÁTOGATÁSAI. Nagyvá-
rad helyőrségét a 25. honvéd gyalogdandár pa-
rancsnoksága vette át. Ebből az alkalmából vi-
téz Góthay Béla tábornok, a magyar királyi
25. honvéd gyalogdandár parancsnoka técsői
Móricz Béla vezérkari százados kíséretében
hivatalos bemutatkozó látogatásokat tett és en-
nek során a „Magyar Lapok” szerkesztőségét
jelkereste.

Hetven éve avatták hadnaggyá Macken-
sen tábornagyot. Berlinből jelentik: (MTI.)
Mackensen német tábornagy néhány nappal e-
zelőtt könnyebben megbetegedett. Állapota ör-
vendetesen javul és remény van arra, hogy de-
cember 6-án teljes egészségben ünnepelheti meg
91. születésnapját. December 3-án volt 70 éve
annak, hogy a tábornagyot hadnaggyá avatták.

Az átképző gyorsírási, gépirási,
levelezési és helyesírási tan-
folyamra a beíratási határidő
december 7. A tanfolyam 6-7
hónapos és államvizsgával zárul.
Szegényeknek kedvezmény. — Beíratás
egész nap a Ker. Csarnok épületében
Mussolini tér 10. sz.

A FÜHRER ÜDVÖZLETE FRANCO SZÜ-
LETESNAPJÁN. Berlinből jelentik: A Führer
a spanyol államfőt, Franco tábornokot, születés-
napja alkalmából távirati úton üdvözölte.

Pályázat kerületi tisztiorvosi állásokra.
Budapestről jelentik: A MTL: A belügyminiszter
a visszacsatolt keleti és erdélyi területen betöl-
tésre kerülő tisztiorvosi állásokra pályázatot
hirdet, amely a Budapesti Közlöny november
26-ii számában jelent meg. A pályázat hatá-
rideje december 12-én jár le. Illetékes helyen a
felszabadult területen lakó orvosok figyelmét
erre a pályázatra külön is felhívják és értesítik
öket arról, hogy a részletes felvilágosításért
lakóhelyük szerint illetékes tisztii főorvoshoz
forduljanak.

Legszébb, legolcsóbb fényképek

RONA fényképezésnél
Nagyvárad, Telek-utca 4.

BULGÁRIÁBAN IS KUKORICÁVAL SÜ-
TIK A KENYERET. Szófia. (MTI.) A kormány
határozata értelmében a kenyérlisztet 11 száza-
lék kukoricaliszttel keverik.

Magyar gőzösök közreműködése a beszarábiai
németek hazatelepítésében. Budapestről jelentik:
Szeptember 5-én indult el Budapestről a Ma-
gyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársasá-
g 5 szalongozóse: az Erzsébet királyné, Szent
István, Szent Imre, Szent Gellért és a Leányfalu,
hogy a Németbirodalom felkérésére részt vegyenek
a Német, jugoszláv és román hajókkal együtt
a Beszarábiában és Északdobrudzsában élő né-
meteknek a Németbirodalomba való áttelepítésé-
ben. A 26 hajóegységből álló dunai kereskedelmi
flotta kitűnő eredménnyel oldotta meg feladatát
és három hónap leforgása alatt körülbelül 120.000
német telepest szállított a Németbirodalomba. Ma
hajnalban, ha az őszi ködök nem késleltetik a
hajó utját, utolsónak az Erzsébet királyné is be-
fut Budapestre, a német visszatelepítő bizottság-
gal fedélzetén. A 150 főből álló szervezőbizottság,
míg az Erzsébet királyné üzemanyagait kiegészítik,
társaságkocsiokon megtekintik a fővárost és
a hajó 18 órakor folytatja útját Bécsbe.

KITÜNTETTEK VITÉZ NADÁNYI JÁ-
NOST, BIHARMEGYE ALISPÁNJT. A Ma-
gyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó a
miniszterelnök előterjesztésére, a vitézi rend
20 éves fennállása alkalmából, a vitézi rend
érdekében önzetlenül kifejtett, értékes, hazafias
működéséért vitéz Nadányi Jánosnak, Bihar-
megye alispánjának, a vármegyei vitézi társa-
dalmi bizottság elnökének, a magyar érdem-
rend középkeresztjét adományozta.

HALÁLOZÁS. Másodszor férjezett özv.
Schick Antalné, szül. nagytétényi Tétry Mária
Budapesten 74 éves korában meghalt. Az el-
hunyt nagyszonyban András Ede zene-
tanár, országos karnagy édesanyját gyászolja.

POSTATISZTVEISELŐK BUCSUJESTJE
AZ UJSÁGÍRÓ OTTHONBAN. Szerdán este
kedves, hangulatos búcsúösszejövetel szin-
helye volt a nagyvárad Ujságíró Otthon
nagyterme. A főposta tisztviselői gyűltek ösz-
sze abból az alkalmából, hogy az ideiglene-
sen kirendelt tisztviselők most visszatérnek
rendes állomáshelyükre, mert a kinevezett
postatisztiek már elfoglalták helyeiket a nagy-
várad postán. A búcsúösszejövetelen mint-
egy hatvanan jelentek meg a posta tisztviselői
és tisztviselői közül. Ott voltak dr. Erdélyi
Géza postafőnök és dr. Kovács La-
jos postatanácsos, a postaigazgatóság helyet-
tes vezetője is. A búcsúzó tisztviselői kar vi-
dám hangulatban, a késő esti órákig voltak
együtt az Ujságíró Otthonban, honnan egy
kellemes est emlékével távoztak.

* A természetes „Ferenc József” keserűvíz
régóta kitűnően bevált háziszser megrögzött szék-
rekedésnél és annak mindenféle káros következt-
ményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható has-
hajtó, mely számos betegségnél az emésztést ja-
vitja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg or-
vosát!

VASUTI SZERENCSETLENSÉG KARÁN-
SEBESÉN. Bukarest. (MTI.) A karánsebesi ál-
lomáson egy személyvonat beleszaladt egy te-
hervonatra. A személyvonat 7 kocsija kisiklott.
A mozdonyvezető meghalt, a fűtő súlyosan
megsebesült.

Kiraboltak egy fűtési postaküldőncöt. Székes-
fehérvárról jelentik: (MTI.) Nagy Lászlót, Verebi
község postaküldőncét elhagyott uton három em-
ber megtámadta, leütötte, megkötözte, száját be-
tömte és egy fához kötötte, majd a postaszákokat
elrabolta. A küldőncöt később eszméletlen álla-
potban találták meg és nem messze megtalálták
a szákokat is, amelyből 400 pengő eltűnt. A csend-
őrség a nyomozást megindította.

Két új taggal gyarapodott a Kapucinus zárda
Ismeretes, hogy a gyászos emlékü trianoni béke
a helybeli Kapucinus zárdát is elszakította az
anyaháztól. A rend főnökségének nem állt mód-
jában gyarapítani a zárdát, ahol a román meg-
szállás mindössze két atyát: P. Henc Aurél és
P. Horváth Szilveszter rendtagokat talált.
Huszzonegy évig ők vezették a váradi kapucinus
zárdát. A legnagyobb nélkülözésben éltek s em-
berfeletti küzdelemmel tudták csak a valamikor
oly nagy népszerűségnek örvendő zárdát fenntar-
tani s az örökösben fejük felett lebegő rekvirál-
lás veszélyét elhárítani. A felszabadulás követ-
keztében ők is boldogan visszatértek a budapesti
anyaházhoz. A rend provinciális P. Medgyesi
Dezso azonnal gondoskodott a zárda benepes-
ítéséről. A napokban érkezett meg P. Som-
hegyi Veremund atya, a kitűnő gyóntató, aki-
nek 50 éves működése aranybetűkkel írta be a
nevét a Rend történetébe. Ugyiszintén ide helyez-
ték P. Beke Konrádot is. Az örvendetes gyara-
podás következtében P. Horváth Szilveszter
házfőnök, a kapucinus templomban a következő
szentmise rendet állapította meg: Vasár és ün-
neppapokon: délelőtt 7 órakor szentmise, rövid
szentbeszéddel, fél 9 órakor diákmise, 10 órakor
énekes szentmise prédikációval, délután 6 óra-
kor pedig szentséges litánia van. Minden ünnepet
megelőző napon délután 6 órakor litánia. Hét-
köznapokon: délelőtt 6 és 7 órakor szentmise. —
Minden hó első péntekén délelőtt fél 7 órakor a
legméltóságosabb Oltárszentség kitétele mellett
énekes szentmise, délután 6 órakor litánia. Elő-
te való nap: csütörtök délután 6 órakor szintén
litánia. Előtte és utána gyóntatás. Keddi napo-
kon délelőtt 7 órakor páduai Szent Antal tiszte-
letére énekes szentmise, melyekre a kapucinus
zárdá atyái szeretettel várják a híveket. — Meg-
jegyzés. Gyónni lehet mindenkor. Ajánlatos még-
is a reggeli órákban végezni a szentgyóntást. Su-
lyos betegekhez mindenkor készséggel megyünk.
Azokhoz pedig, akik a napi vagy első pénteki
szentáldozást szokták végezni, de betegségük
miatt ezt a templomban el nem végezhetik, a
délelőtti órákban szivesen elmegyünk. Ezeket be-
jelenteni és előjegyezteni a sekrestyében lehet.

A HONVÉDSÉG ÜNNEPE DECEMBER
6-IKÁN. Budapestről jelentik (MTI.): A Kor-
mányzó Ur Öfömlétsága december 6-iki név-
napját a m. kir. honvédség ünnepélyes keretek
között üli meg. A budapesti helyőrség felekeze-
tek szerint istentiszteleten vesz részt. E napon
a honvédelmi minisztérium, valamint a katonai
parancsnokságok, hatóságok, stb. szünnapot
tartanak. A felek fogadása is szünetel. Hasonló
módon ünneplik meg a kormányzó ur névnap-
ját a vidéki helyőrségek is.

Engedélyezett ÖNGYÚJTÓK
Tiszay óránál Rákóczi u¹ 6. sz.

ANGLIA HÁBORUS KIADÁSAI Newyork
(NTI): Lapjelentések szerint Anglia háborus
kiadásai a múlt héten meghaladták a 90 mil-
lió fontsterlinget. A megelőző héten 72 mil-
lió fontsterling volt a hadi kiadás. (MTI.)

Temetés. Pintér Sándor ácsiparos 81 éves
korában meghalt. Temetése pénteken 2 órakor
lesz a Havassy kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)
Özv. Szücs Mihályné szül. Némecz Mária
75 éves korában meghalt. Temetése ma volt a
Steinberger kápolnából a Rulikovszky temet-
ben. (Caristas.)

ELŐADÁS A LEGÉNYEGYLETBE. A
nagyvárad Katolikus Legényegylet december
6-án délután fél 3 órakor iskolásoknak, fél 6
órákor pedig a nagyközönségnek megismélti a
szegények javára saját termeiben (Teleki Pál-
utca 13.) Sik Sándor 3 felvonásos tragédiáját,
az „István király” című 3 felvonásos színmű-
vet. A nagyvárad Katolikus Legényegylet,
amely a huszonkét éves rabságban az igen ke-
vés keresztény és magyar egyesületek között,
megfogyva bár, de törve nem, kiállta az ül-
dözések végtelen sorozatát, szeretettel hívja meg
és elvárja városunk keresztény magyar társa-
dalmát, hogy megjelenésével emelje a felsza-
badult magyar ifjúság ezen nyilvános ünnepét,
amikor honalapító Szent István királyunk hol-
hatatlan magyar érdemeit a nagy költő feldol-
gozásában adja elő városunk szegényeinek ja-
vára. Helyárak: iskolások és katonák részére
30 fillér, este általános 70 filléres helyárak.

Minden jó kereszténynek kötele-
sége legyen, hogy férfi, tii és
gyermekruhát nálam vegyen

Szabó József

kész és mérték utáni férfi-
szabóság.

Hlatki Endre-utca 5. (v. Zöldfa-utca 3)

Feltűnően olcsó árak!

A nagyvárad református árvaház Mikulás-
estje. A nagyvárad Református Arvaház jóté-
kony egyesülete december 6-án, pénteken délután
6 órai kezdettel a leánygimnázium dísztermében
müsoros Mikulás estet rendez. A műsoron gyer-
mek kórus szavalatok és énekszámok szerepel-
nek.

ROMÁNIAI ZSIDÓK — ZÜLD INGEBEN.
A bukaresti rendőrség kedden hihetetlen csa-
lásról rántotta le a leplet. Herscu Salomon 33
éves zsidó két hasonló társával zöld ingben
házkutatásokat rendezett számos gazdag zsidó
lakásán. A három család a vasgárdista rendő-
rség tagjának adta ki magát és nagyobb pénz-
összeget zsarolt ki hitsorsosaitól, azzal fenye-
getve meg őket, hogy ellenkező esetben letar-
toztatja.

Marosvásárhelyen 160 házat vettek hatóságai
zárlat alá. Marosvásárhelyről jelentik: A törvé-
nyes rendelkezések értelmében Marosvásárhelyen
160 házat vettek hatósági zár alá. Tulajdonosaik
külföldre távoztak és távollétük az egy nóna-
pot már meghaladta. Ezenkívül zár alá vették
azoknak a román tisztviselőknek a házat, akik
vagyonukat úgy szerezték, hogy azokat az in-
tézményeket, ahol voltak, súlyosan megkárosít-
tották. Lefoglalták Dandea Emil volt marosvá-
sárhelyi polgármester vagyonát, aki 100 millió
lei kárt okozott a városnak. (MTI.)

Svéd Sándor sikere a newyorki operában.
Newyorkból jelentik: (MTI.) Nagy sikere volt
Svéd Sándornak, a Metropolitan Operában. A
nézőtér zsufolásig megtelt szereplősekor. Páho-
lyonként 500 dollárt is fizettek.

A Kormányzó kézírata a vitézi rendhez 20 éves fennállása alkalmából

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Magyarország kormányzója, mint a vitézi rend főkapitánya, a vitézi rend 20 éves fennállása alkalmából, vitéz Hellebronth Antal titkos tanácsos, ny. tüzérsergi tábornokhoz, a vitézi rend főkapitánya helyetteséhez a következő legfelsőbb kéziratot intézte:

Kedves vitéz Hellebronth!

Midőn a magyarság nemes erényeinek ápolására, létrehozott vitézi rend sikeres működésének 20 éves évfordulóját ünnepli, elismeréssel emlékezem meg mindazokról, akik ennek a nemzet életében nagyjelentőségű hivatást betöltő intézménynek megalapításában és továbbfejlesztésében, odaadó lelkénység-gel közreműködtek. Különös érdemeket szereztek ezen a téren, a vitézi rend legfőbb székhéne az országos vitézi széknek tagjai, akiknek áldozatkész és hozzáértő működése nagymértékben járult hozzá ahhoz, hogy a vitézi intézmény, általam kitűzött céljait, a kezdet nehézségeinek leküzdése után egyre nagyobb mértékben megvalósíthassa. Ezért a lelkes és őszinte munkásságukért az országos vitézi szék minden egyes tagjának őszinte köszönetemet fejezem ki.

1940. november 27.

Horthy, s. k.

Befejeződött a belügyminiszterium törvényhatósági értekezlete

Budapest. (MTI.) Az országnak közszükségleti cikkekkkel való ellátása ügyében szerdán a belügyminisztériumban gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklétével törvényhatósági értekezletet tartottak. Az értekezleten megjelentek Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Varga József ipariügyi miniszter, gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter, Kacsóh Bálint államtitkár, az árellenőrző országos kormánybiztos, Bonczos Miklós államtitkár, Bárczay János államtitkár, Bárányos Károly miniszteri osztályfőnök. Az értekezleten a törvényhatóságok főispánjai és a városok polgármesterei beszámoltak a törvényhatóságok közellátási helyzetéről. Sorra vették a gabona, liszt, zsír, cukor, tűzifa, petróleum és több más fontos közszükségleti cikk elosztásával kapcsolatos kérdéseket. A főispánok és polgármesterek által előadott ügyekben a jelenlevő miniszterek személyesen adtak megfelelő felvilágosításokat és közölték velük azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány a közellátás biztosítása érdekében elhatározott.

Január elsejétől kezdve minden óvodás, 10 és 15 éves gyermek orvosi vizsgálat alá kerül

Budapestről jelentik: Az új egészségvédelmi törvény 1941. január 1-én lép életbe. A törvény értelmében bejelentési kötelezettség alá esik minden gümőkóros beteg. Január 1-től kezdődően minden gyermeket az óvodába való felvételkor, továbbá 10 és 15-ik életévében gümőkór szempontjából orvosilag kell megvizsgálni. Ugyancsak orvosi vizsgálat alá esik valamennyi iskola tanszemélyzele, a gyermekvédelemben alkalmazottak, azonkívül valamennyi egészségvédő. Január 1-től ilyen állásokra csak akkor pályázhat akárki, ha a tudógondozó intézet bizonyítványát a pályázathoz mellékelte. A fertőző gümőkóros beteg kényszer elkülönítését az orvos elrendeli.

A nemibetegéknél a rendelet előírja a kötelező gyógykezelést. Az orvosoknak a betegekkel nemcsak a betegségüket kell közölniök, hanem a rendelkezések be nem tartása miatt kapható büntetéseket is.

Csángó kislú „csomó” bankója...

Csikszereda. Saját tud. A visszacsatolt kleti és erdélyi országrészek szabad földjén, a csendesebb légkörben, igen sok kedves és jellemző eset történik, mely legtöbb esetben a magyar földhöz, magyar élethez való ragaszkodás apró, de mélységesen meghatározó bizonyítékait szolgáltatja. Ime, egy végtelen bájos és kedves, valóban megtörtént eset.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! — nyitja rám a magyarpartii iroda ajtót egy fiatal, de magasszáltnövésű gyimesi csángófiú. Kezében színes „szelvé”-be takarított kis csomag.

— Mindörökké, fiam. Na, mi jártaba vagy nálunk?

— Én kérem „egy csomó” pénzt hoztam vőna bé, — mondja nagy megrökönyödésünkre és már bontogatja is a szöttes takarót.

— Édsapám mondá odahaza Felsőlokon, hogy most feljön a mű napunk is, mert bójöttek a magyarok és elkergették az oláhokat, akik ezt a pénzt és el akarták rabolni. Azért jöttem én az ő megbízásából a magyar partii urakhoz.

— Nem értelek egyelőre, édes fiam, de azért lássam, milyen „csomó” pénzt hoztál és kinek s miért?

— Itt is van már kérem szépen, — mondja a csángófiú illedelmesen és az asztalra helyez egy több kilós, spárgával átkötött bankócsomót. Mind csupa régi magyar-osztrák „bángó”. Zöldhasu ezresek, barnaszínű százasok, ötvenesek, huszasok és tízesek tornyosodnak rendellen összevisszaságban. Az összes le van belyegezve a román Nemzeti Bank által, tehát a pénz becsérlésénél hatalmas értéket jelentet volna.

— Mű már csak erre az időre várunk, instálom, édesapám dugdosta a házuk gerendái közé és azt mondotta mindig: meglátjátok, nem lesztek ti mindig ilyen szegények! Dehoggy adom én oda ezt a tömördek drága magyar pénzt az oláhoknak! Ha nélkülözések-

kel is, de kibőjtöljük azt az időt, amikor a magyarok visszaveszik Erdélyt és akkor is meg lesz az értéke tudom Istenem. Bizni az oláhban úgy sem lehet s ha bé is adtuk volna a pénzt, akkor is bécsapott volna, — mesélte lassu, éneklő kedves székely dialektussal egészen belepírulva a jóképű, tiszta csángófiú, kihásondva azt a csöndet, amit a mi meglepetésünk és csodálkozásunk idézett elő. Szinte látj kiábrándítani ezt a fiút és a maga sajátos módján okoskodó, de erős faji és nemzeti ragaszkodást tanúsító öreg csángófiú halálbiédelméből.

— Sajnos, édes fiam, ez a pénz már teljesen értéktelen. Mondd meg odahaza is, hogy azóta még szép Magyarországon is kivonták a forgalomból. Ezek jó koronák voltak és be is kellett volna váltani, hogy valami ellenértéket kapjatok, de azóta már pengő pénzek vannak. Még értékesebb, minden állam által elismert és sokra értékelt pengők és így ezek már csak emlékeknek, muzeumi relikviáknak számítanak.

Nem akart hinni a jó csángófiú a felvilágosításnak. Tandcsatánul simogatta szemével a bankócsomót és mélyen, nagyon mélyen elkomorodott.

— Pakold csak össze fiam a pénzt, — batorítottam, — többet ér a ti ragaszkodásotok ezen a forgalomból kivont pénzen keresztül is a magyar hazához, mint ennyi arany kincs és ez boldogítson titeket...

Valami megcsillant a kis csángófiú szemében és tempós mozdulatokkal csomagolta össze a bankópénzeket. Éreztem, hogy ez a pár szavas elismerés felbresztette lelkében az új, szebb magyar életbe vetett hitét, reményét és már biztosan tudja: szorgalmas munkával, kitartással, takarékossgal még meg is szorosíthatja halott kincsei értékét.

Albert István

Megjelent a népszámlálási rendelet

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A miniszterelnök tegnap rendeletet adott ki, amellyel megállapítja az 1941. évi népszámlálásra és ezzel kapcsolatos összeírásokra vonatkozó részletes szabályokat. A rendelet kimondja, hogy az 1941. január 31 és február 1 közötti éjféli állapot alapulvételével Magyarország területén végrehajtandó népszámlálás alkalmával össze kell írni egyenként minden személyt, továbbá lakás céljaira szolgáló épületeket, lakásokat és egyéb helyiségeket. A népszámlálással kapcsolatban külön adatgyűjtést kell végezni az önálló iparosokról, ipari üzemekről, önálló kereskedőkről és üzletekről.

Közgyűlési meghívó.

Ingatlan Értékesítő R. t. nagyváradai bejegyzett cég, tisztelettel meghívja részvényesit az 1940. évi december hó 15-én délelött 10 órakor Nagyváradon, Hitler Adolf u. 23-a. sz. alatt, dr Patzko Elemér irodájában tartandó rendes évi közgyűlésre.

Tekintettel arra, hogy a folyó évi november hó 27-re meghirdetett közgyűlés a részvényesek elmaradása miatt nem volt megtartható, fenti napon, a közgyűlés az alapszabály értelmében, tekintet nélkül a megjelent részvényesek számára, meg lesz tartva.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 2. Mérleg bemutatása és veszteség-nyereségszámla megállapítása. 3. Igazgatóság és felügyelőbizottság részére felmentvény megadása. 4. Új igazgatósági tagok megválasztása. 5. Új felügyelőbizottsági tagok megválasztása. 6. Esetleges indítványok.

A mérleg és veszteségnyereségszámla mai naptól kezdődően a cég helyiségében mindennap megtekinthető, a részvényesek részéről.

A közgyűlésen csak azok a részvényesek vehetnek részt, akik a közgyűlés határnapja előtt részvényeiket a társaság pénztáránál letétbe helyezték. Nagyvárad, 1940. december hó 4. Igazgatóság.

Emlékezzünk...

1914. december 5. Hess György volt kaposvári 44. közös gyalogezredbeli tartalékos zászlós öntevékenyen, kimagasló bátorsággal véghezvitt tetteivel tünt ki e napon a Piotrkow környéki Borawanál.

A sötétség beálltakor, előnyomulás közben századával a szárnyon, egy magaslaton váratlanul egy megerősített ellenséges állásra bukkant. Hess századát parancs bevarás nélkül az ellenség oldalába és hátába vezette, rárontott az oroszokra és a magaslatot, — mely támadó csoportunkra néve rendkívül fontos volt, — elfoglalta.

Mivel az ő erélyének és bátorságának volt köszönhető, hogy ez a harcászati szempontból olyannyira fontos magaslat birtokunkba került, az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

1914. december 6. December 6-án a volt szombathelyi 11. közös huszárezred utászszakaszát Iwkowanál az orosz arcvonal mögé küldték ki azzal a paranccsal, hogy az oroszok hátában levő és rájuknéve fontos vasúti hidakat felrobbantsa. E nehéz feladatnak azonban a szakasz nem tehetett eleget, noha igen ügyesen beférkőzött az oroszok vonala mögé, majd nappal erdőkben rejtőzködve, éjjel pedig rejtett és elhagyott utakon előnyomulva, a kitűzött rombolási helyek felé tartott. Eközben azonban az oroszok ébersége túljárt a bátor dis csapat ügyeskedésén, miután egy erdőben bekerítették, majd harci küzdelem után foglyul ejtették a szakaszt. Ekkor történt, hogy az utóbbi emberei, mindjárt első alkalommal, mikor csak tehettek, Frank tizedes biztatására rávetették magukat az orosz örökre, akiket lefűtöttek, majd egyenként külön-külön utakon, kalandos bujdosások és temérdek nélkülözés és veszedelem után, bevonultak ezredükhöz. A leghihetlenebb ruhákban, részben orosz katonáknak öltözve, vagy polgári ruhákban érkeztek vissza huszáraink, akiket derekas magatartásuk elismerésül kivétel nélkül, a vitézségi éremmel tüntették ki.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Rendelet jelent meg a külföldiek magyarországi vagyonáról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap december 5-iki száma közli a külföldiek magyarországi érdekeltségeinek elidegenítése tárgyában kiadott rendeletet. A most kiadott rendelet értelmében külföldi állampolgár, illetve cég külföldinek csak a pénzügyminiszter engedélyével idegenítheti el magyarországi érdekeltségét és külföldi javára csak a pénzügyminiszter engedélyével terhelheti meg. Ugyancsak a pénzügyminiszter engedélye szükséges ahhoz is, hogy külföldi a belföldön lakó vagy céghellyel bíró adóssal szemben fennálló bármilyen pénzkövetelést akár külföldre, akár belföldre átruházza vagy belföldi javára való megterhelése továbbra is a Magyar Nemzeti Bank engedélyéhez van kötve.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

— Az Ocskay brigadéros diszeloádása. Öfömlétősága, Kormányzó urunk névpapja alkalmával Greguss Zoltán, a Vígsház és sok magyar íllm kiváló hőse vendégszerepel az ünnepi diszeloádáson csütörtökön és pénteken este a Szigligeti színházban, az Ocskay brigadéros parádés címszerepében. Az Ocskay brigadéros csütörtökön este bérletszünetben és pénteken este A. bérletben kerül színre. Mindkét estén rendes helyárakkal.

— Erzsébet — olcsó helyárakkal. Szombaton délután 4 óraker először megy olcsó helyárakkal az idei szezon legnagyobb sikere az Erzsébet, Szívó Máriával, Jurik Icával, Komlós Jucival, D. Kovács Józseffel és Nagy Ferenczel a vezető szerepekben.

— Szombaton este B. bérletben, Timár Ila énekes primadonna vendégfelléptével a legszebb operett a Sybill kerül színre.

— Vasárnap délután fél 5 óraker és este 9 óraker rendes helyárakkal, megismétli a színház a Sybill előadásait. A vasárnapi előadásokra ajánlatos jegyekről előre gondoskodni, mivel az Országostól avató ünnepély résztvevői részére, Budapestről máris többszáz jegyet jegyeztettek elő.

— Az ördög nem alszik. Hétfőn este mutatja be a színház a budapesti Magyar Színház eddig több mint 100 előadást megért óriási sikerű kagcagató zenés vígjátékát, az Ördög nem Alszik-ot. A fő női szerepet Putnik Bálintné Jurik Julcsi, a szegedi Városi Színház közkedvelt szubrett primadonnája játssa hétfőn, kedden és szerdán. — Partneréül a vezető férfi szerepre hétfő estére sikerült lekötni Hajmássy Miklóst, a Magyar színház kiváló szerelmes színészét. Az ördög nem alszik, hétfőn este bérletszünetben, Jurik Julcsival és Hajmássy Miklóssal, kedden este A. bérletben és szerdán este B. bérletben kerül színre, ezen két estén a szerelmes szerepet Kamarás Gyula alakítja. Mindhárom estén a helyárak rendesek.

Heti műsor:

Csütörtök este 8 óraker ünnepi diszeloádás öfönagyméltósága vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur névünnepe alkalmából: **Ocskay brigadéros**, Herczeg Ferenc örökéletű cemekműve, Greguss Zoltánnak, a budapesti Vígsház művészének vendégfelléptével. Az előadás előtt „Magyar Kálvária” című Gabányi János tábornok versté szavaltja Jozsef Gábor, a m. kir. Fővezérség kiküldöttje. Rendes helyárakkal.

Péntek este 8 óraker: **Ocskay brigadéros**. — Greguss Zoltánnak, a budapesti Vígsház tagjának felléptével. Rendes helyárakkal. A. bérletben.

Szombat délután 4 óraker: **Erzsébet**. Olcsó helyárakkal, a bemutató parádés szereposztásban.

Szombat este 9 óraker: **Sybill**. Timár Ila és Tanay Emil, a debreceni Csokonay színház tagjainak vendégfelléptével. Rendes helyárakkal. B. bérletben.

Vasárnap délután fél 5 óraker: **Sybill**. Timár Ila és Tanay Emil felléptével. Rendes helyárakkal.

A mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: PENTEK RÉZI.

BELVÁROSI: BORCSA AMERIKABAN.

KORONA (v. Dorian): ALCAZAR.

Ciano olasz külügyminiszter Salzburgba utazott

Javulás mutatkozik a francia-olasz viszonyban. — Rövidesen megindulnak a német-francia megbeszélések

Törökország magatartása hajlékonyabbá vált

Berlinből jelenti a Politika (Mai Nap): A német főváros illetékes körében biztosan számítanak arra, hogy rövidesen Berlinbe érkeznek a francia államférfiak. Mielőtt azonban a tárgyalások Vichy és Berlin között megindulnának, lehetségesnek tartják, hogy Olaszország és Franciaország között is felveszik az érintkezést. Valami javulás az olasz-francia viszony tekintetében máris tapasztalható. Kedvező jelként ítélik meg, hogy tegnap megindult a postaforgalom a meg nem szállt Franciaország és Olaszország között.

Vichyből jelenti: (Nemzetközi Sajtótudósító.) Itteni diplomáciai körökben arról beszélnek, hogy egyelőre hitelegyezményt kötnek a tengelyhatalmak Franciaországgal és ezzel szilárd alapokra fektetik Franciaországnak a tengelyhatalmakhoz való viszonyát. Politikai körökben arról is beszélnek, hogy Ciano olasz külügyminiszter Salzburgba való utazása lehetséges.

A német birodalmi kormány rokonszeny nyilvánítása az arab világ iránt.

A Mai Nap írja: Berlinből jelenti a Vreme: A lap hosszabb tudósítást közöl arról, hogy német diplomáciai körök ismét a legnagyobb figyelemmel fordulnak Európa délkeleti része

felé. A német fővárosban mindent elkövetnek, hogy eltávolítsák az összes lehetőségeket, amelyek újabb összetűzést idézhetnek elő a Balkánon.

A Vreme hangsúlyozza, hogy német illetékes helyen nagy feltűnést keltett a birodalmi kormánytnak tegnap este az arab néphez küldött üzenete, amelyben rokonszenyéről biztosítja az araboknak felszabadulásuk érdekében folytatott harcát. Azt óhajtja, hogy az arab világ foglalja el azt a helyet, amely őt természetesen megilleti. E tekintetben számíthatnak Olaszország támogatására is.

Berlinből jelenti a Politika: Politikai körökben igen nagy hatást gyakorol Törökország magatartása, amely most a Moszkvával való gyakori érintkezés után már nem olyan elutasító, mint eddig volt.

Budapestre utazott a belgrádi francia követ.

Mint a Politika jelenti Zágrábból, Maugras belgrádi/francia követ, aki többnapos látogatást tett Zágrábban és ott több horvát politikussal, köztük Macsekkal is tárgyalást folytatott, tegnap este gyorsvonattal Budapestre utazott.

Arcáhidetések

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Lakás

Kiadó

azonnalra négyszobás, két és egyszobás fűrdőszobás lakások. Volt Vajda Vojvod u. 3. 217

Adás-vétel

Hálószoba butor

olcsón eladó, Beöthy Ödön u. 43. 228

Boroshordók

székek, asztalok eladók Osztiás és társa Balogh cégnél. 218

Ebédloperza

összekötő perzsa, egy régi díofaszekrény, csipkefüggöny, csillar, Schöberl ágy, összesuktható sodrony, agy eladók. Alapi u. 1. ajtó 2. délután 3-ig. 193

Művészi kivitelű tiszta gyapju magyar perzsák

nagy választékban Szőnyegjavítás, tisztítás szakszerűen

Csekő

Teleki-utca 56.

Agyterítőt

megvételre keresek. — Cimet a kiadóba. 140

Egy

2x3-as belföldi ebédloperza és két kisebb szőnyeg eladó. Szigligeti u. 5. ajtó 2. 194

Hülönpéle

Elcsérlném

jövedelmező házamat váradai házzal központban egymillióig. Cimet a kiadóba kérek. 226

ÓRA, ÉKSZER, DISZTARGYAK

NAGY VÁLASZTÉKBAZAJANDEK BOLTBAN

Gierling János

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ U. 6.

Korcsolya

homoru élezés, zipzár javítás Singer műszerész résznel, diákonak ar- engedmény. Szilágyi Dezső utca 6. 221

Zipzár

javítás, korcsolya élezés, Singer műszerész gépjavitó műhelyében Szilágyi Dezső u. 6. 222

Diákokat

teljes ellátásra elvállalok. Érettégizett leányom tanulásukat elősegíti. Szabó, Gerliczy u. 14. 216

Ürnök

részére hathónapos varrós és szabó tanfolyam nyílik. Zenker, Horthy Miklós u. 32. 144

Okvetlenül

jegyezze elő december 15-ig kedvezményes dény bérletét a szilágyi diszletraktár (v. Crisana) mögött megnyitó jegypályára, idény jegy 9 pengő, tisztviselő 7 pengő, diák és katoná 6 pengő. Előjegyzés bihari Szabó szállító iroda, Kossuth utca 16. szám.

Az első

nagyváradai pedikúr szalonban tyukszemmet, szemölcsöt gyökereken és végérvényesen eltávolít Nagy József pedikúr mester. Anyaországi árak. Borravaló nincs. Nagy József, Szent János u. 6. szám.

Két

árva gyermeknek ebéd adását, aki vállalja, kérem a cimet a lap kiadóba beadni. 214

Fűszerüzlet

berendezéssel — ház- zal, nagyon jó helyen, az Össi telepen átadó. Érdeklődni Lukács Ödön fűszeresenél, Aradi ut 5. 201

Allást keres

Mindenesnek

ajánlkozom, Kálvária u. 7. Mádi Pirocska 227

12 évi

postai gyakorlattal bíró nő elmenne vidékre postahivatalhoz — vagy jegyzői nivalathoz. Fekete, Farkas-telep 8. 208

Perfekt

tőzönő nagyobb konyhára ajánlkozok. Hármámas u. 17. Molnárné. 215

Allást nyee

Előkelő

budapesti nagyvállalat keres itteni fiókja részére öskereszteny ügyes eladót. Ajánlatokat „Azonnalra” jelgére e lap kiadóhivatalába kérünk. 219

Kimondottan

jobb takarítónót felveszek. Nagy Sándor u. 4. szám. Rein. 224

Magános

jobb nőt, aki szépen mos, szoba, konyhas lakással és fizetéssel felveszek. Nagy Sándor u. 4. Rein. 223

Házmestert

azonnalra keresek. — Bodnár, Ritoók Zsigmond u. 16—22. 220

Kifutó itu

felvétetik Pátia nyomda, Teleki utca 13. 225

Műszerészegedét

állandó munkára, ellátással alkalmazok. Mozsonyi Albert, Derecske, Bihar megye.

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda Rt

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:

Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomdort igazgatója